

Dialogus Ragí

stri Johannis Gerson. De perfectio-
ne cordis.

more than

Dialogus magistri Johannis Ber-
son de perfectione cordis: in quo theolo-
gus loquitur ad animam christianam.

Alige dominiū deum tuū
ex toto corde tuo. **E**theologus.
Cum hoc tibi precepit ut o anima
christiana: tu ad eius i pletionem to-
tum cor tuum prepara: et vigilanter intendere.
Anima christiana. Desidero agnoscere tota-
litas cordis in quo consistat. Quid tot varijs et
ad varia motib⁹ continue spargit: et nūc ha-
nūc illac celeriter diuidit: q̄ vix aut nunq̄ to-
tum in se collectū feratur in unū p̄fertim sp̄
rituale et inuisibile quale deus est obiectum.
Etheolog⁹. totū sicut dicit aristoteles id est
est p̄fectū. Perfectū vero dicit illud cui nūc
chil deest. Si autem hec p̄fectio simplēr et ab
soluto p̄sidereb⁹: solus dñs de⁹ totus et p̄feci⁹
est. qz solus est cui simplēr nichil deest. In q̄
scz omne id est quod melius est esse q̄z nō esse
Alia. Hoc ita esse taz nōdū fide: sed ph̄sica
et metaphysica deinōstratiōne cōfiteor. Ele-
runtū aliter loqui de totalitate et perfectione
cogunt bec verba.

Diligere dominum deum tuum ex toto corde
tuo. ¶ Theologus. Recte sentis et dicens anima.
Propterea totalitas aliqua et perfectio dei
in creaturis secundum quod vel contracte: dum vi
delicet aliquid nichil deest eorum que sibi co
petere debent/ iuxta hanc vel illas conditionem
sue species/ vel nature: vel gratie superaddite
Sic enim homo dicitur perfectus in corpore dum in
hunc corpori deest quod ad eius integritez vel
positionem pertinet: sed membris omnibus ple
ne dotatus. ¶ Anima. Hoc per multa vage
ris. Dic in proposito quid sit cor totum vel per
fectum/non quidem perfectione nature: sed magis
mortali et grise. sic enim littere circumstantia iubet
intelligi. ¶ Theologus. Triplex solet a magistris
ipsa quam queris totalitas cordis distinguit. quod
sub quadam latitudine unica totalis dicitur potest
diversos secundum magis et minus gradum habens
Unde cor totum seu perfectum dicitur/ quod spissan
ctus inhabitat per gratiam gratum facientem. quoniam
talis cordi sic se habenti/ non stat quod aliquid desit
eorum que necessaria sibi sunt ad salutem. Nam
enim non in gratia sed in mortali culpa esset: si
careret necessariis ad salutem. ¶ Aia. Diligit
igitur deum ex toto corde et istud adimplent per
pius pueri nouiter baptizati/dormientes eti

am/adulti dñi sunt in ḡfa/imo r̄v̄gsl̄tes dñi
venialiter peccāt/cor spargentes p̄ varia crea-
turarū oblectamenta/ salua tamen caritate
Theolog⁹. Illi quos īducis quemadmo-
dum dicunt deo placere p̄ fidem s̄ine qua im-
possibile est placere deo/ dicunt etiā deo pla-
cere et credere: ita etiā dīci possunt dñi ex to-
to corde diligere. qz & si nō actualiter: tñ ha-
bitualiter cor habent iunctū deo. **Ceterū di-**
scessio seu distractio varia cordis p̄ venialia
cū nō auertant a deo nō expellit cor extra la-
titudinez totalitatis seu p̄fectionis de quo lo-
quimur. **H**abet autē hec latitudo totalita-
tis sicut p̄misimus: gradus aliquos/videlz
tres in genere. quorū primus modo numera-
tus est insimus. **A**ltus est sup̄mus. scilicet
in beatis vbi cor ferēt actualiter ac assidue se-
cundū caritatis motionez in dei dilectionem
& amorem: ita q̄ nichil est q̄ retardet/ r̄cipiat/
interpolet/ aut impeditat huiusmodi cōtinuā
cordis in deū lationem. **T**ertius & hūc me-
diū gradū noiamus/ qui secum p̄ctā venia-
lia actualiter admittit/nec solū p̄ficit in ipso
cor p̄ caritatis habitū: sed frequenter p̄ actū/
q̄stū humane vite hui⁹ fragilitas agere s̄init
quāvis ad beatitudinis finem non attingat.

¶ **Aia.** Placet hec distinctione. sed ex ipsa cōfessione
sequi videtur omnem existentem in grā
bre statū pfectiōis **Theolog⁹.** Quare hoc
Aia. Quia omnis existens in grā pfecte et
ex toto corde diligit. et hoc sepe actualiter: ut
adulti. vel solū bītualiter: ut infantes baptizati.**Theolog⁹.** Triqz sic fateri necesse est
qm̄ omnis talis est in statu salutis eterne et
religionis christiane qui status merito perfe-
ctus habendus est. **Aia.** Quid sibi volunt
igitur tot de statuum varietate et pfectione cō-
quisitiones si status vnicus christiane religio-
nis sufficienter sit perfectiōis status. **Theolog⁹.**
Presupposito semper et resento eo
vero qđ nūc intulimus: nec alius ambiges
re debet cristianus qđ pfectio status humane
vitæ cōsistit in caritate adulti pseñter cona-
ti sunt tradere modos et media nō in quibus
essentialiter consisteret perfectio cordis su-
cta Cassianū collatione prima: sed qđ que me-
dia perfectio talis tñqz finis attingere f com-
modius: et augeretur vel roboraret efficacius
qm̄ luxta pdicta pfectiōis huiusmodi latitudo
fuscipit in se matus atqz minus **Aia.** Sup
flus prorsus ne dicaz curiosa videtur esse de
statu pfectiōe talis locutio. Itaqz nūc les-

gislator cr̄stus qui de⁹ est/cuius pfecta op⁹:
perfectā dedit legem que contineret media
cōmodissima retinendi statū pfectionis euā
gelice. et ī eo magis ac magis pficiend⁹ p op⁹
nūc pceptorū aut consiliorū nūc medit⁹ istis
nūc illis p qualitate personarū temporum
et locorū. cū ceteris circūstantiis q̄ creberie
variatur. ¶ Theolog⁹. Fuit tempore cōsili⁹
constāñ. frater quidam ordinis predicatorū
efferens nullū esse posse in statu pfectōt⁹ nisi
tria vota cū pfessione solenni suscipet. exami
natī doctores theologi obiecerūt de cr̄sto q̄
nō ista voulit immo nec apostoli om̄is/nec di
scipulis: neq; v̄rgo maria. Hā in ecclesia p̄t
mitius qñ vigebat maxime pfectio cr̄stiana
qñ erant illis oīa coīa qñ nullus egens erat i
ter illos: legit q̄ multi ex eis habuerūt uxo
res. sicut de anania et ei⁹ uxore colligitur: si
cut et de petro p̄stat. Evidēm rursus hec af
fertio statui platorum q̄ discuntur seculares
detrahit: quos tria hec vota non fecisse con
stat. ¶ Alio. Nonne plati om̄es immo et clerici
vniuersi in secr̄is ordinib⁹ constitutivotum
habent castitatis. nō qualecūq; sed solemne
quale dirimere matrimonii lā contractum.
¶ Theolog⁹ Habent fateor q̄uis p̄hdolor

ex eis nō nulli vel hoc nesciat vel nō attendat
Ideo q̄ nō expresserunt verbo hoc votū. qđ
ex facto q̄ ipsam ordinis susceptionem cōfir-
maverit. quemadmodū nouiclus transacto
anno iudicat. pfectus viens vestibus pfecto-
rus. nec reclamās verbo. ¶ **Aia.** vt iam video
non potest de pfectione status iste culpari et
carentia voti castitatis. Sed qđ de duplice al-
tero voto dicere. ¶ **Theologus.** Colligit in
primis cōtra dictum fratrez q̄ votū vnū po-
test fieri nō additis alijs et hoc in seculo. Col-
ligit deinceps q̄ sacerdos secularis h̄z statū
pfectionis saltem in hac ppetua subiectione
voti castitatis. Colligit tertio q̄ si iuramen-
ti vinculum si preterea fides in baptismo p-
missa non minus obligat deo q̄ votū volun-
tarium nichil phibet huiusmodi sacerdotes
et canonicos collegiatos et reddituatos obli-
nere statum pfectionis. ¶ **Aia.** Expecto de-
clarationez. ¶ **Theologus.** Siqdem facilis
est. nōne quilibet talū debet obedientiā su-
premo abbatī xp̄o et eius vicario supremo et
cōsequenter inferiorib⁹ usq; ad decanū suū
vel alterū imediate sibi prepositū quocunq;
noīe dignitatis a pelle sic unus sint plures
in unū sicut capitulū. Ecce obedientiā et

sepe iuramento firmatā obedire scilicet in omnib⁹ licetis et honestis superiorib⁹ suis. Sic etiā iurat omnis de novo gremiū vniuersitatis ingrediens rectori suo. ¶ **Aia.** Civiliter intelligitur tale iuramenti non de omnibus vniuersaliter. Sed quantum se potestas ordinaria rectoris extendit. ¶ **Theologus.** Fatendum est plane sic intelligi sed nec aliter iuramenta vel vota religiosorum super obedientia plenaria respectu suorum superiorum debent accipi dummodo videlicet superiori subens regule se conformet sue. Altoquin in multis quibus voto constrictus regularis obseruantie habere potest & velle et nolle isti latius illi presertim. potest quoque subenti contra limites regulares abbatis vel priori dicere. Cur facis si non passim nec leuiter sine magna et rationabili causa. ¶ **Aia.** Vide quo in modum producere vis obedientiam in secularibus put in monachis inueniri. Sed quod de voto pauperum induces cum seculares sint proprietarii. sint sub distinctis tectis. sint in diversis mensis. sint ementes vendentes statim & mutantes. ¶ **Theologus.** Vide illud non obstat perfectione paupertatis si fuerit apud tales insitum veraciter il-

Iud prophetici. Dicitur si affluent nolite cor
apponere ut sint talib⁹ vtentes quasi nō ven
tes. q̄lis erat paulus. quales etiam erāt ap̄l⁹
quos fortassis dicit Augustin⁹ ideo altissimā
vouisse paupertatem. Similiter de castitatis ⁊
obedientie votis est q̄ sit taliter habere diuiti
as sit imperfectū. dic mīchi de tot abbatib⁹ pri
oribus ceterisq; plurimis religionū pfessori
bus qd cencebit quos vtiq; cōstat nec sub eo
dem tecto facere nec manere csi ceteris nec in
eadez mensa sedere qui etiā emūt vendūt di
spensant agūt demum sic se habet q̄ pene in
nullo q̄tum ad h̄mōt de qbus loquit secula
ribus reddituatis ⁊ proprietatis dicas. dissimili
miles vident. ¶ Hia. Grādis adhuc vtiq; re
peritur d̄ra qm̄ portio data secularib⁹ de cō
munitatione totū ecclesie sue duz dividit
tdqđ cōmune est p singulos cedit iux⁹ domi
ni cūfū cūfūtibet. Nō sic apud religionū pfesso
res quoꝝ multis permittit vſus rerum plurim
marū vel pro dispensatione in altos vel pro
sus sustentatione dñlo semp apud supiores
remanente. Theologus. Dicunt Scio talis
plures eoꝝ. Si vero magna pars tua seruet
ipst̄ cōsiderent neq; leuiter vel arroganter se
culares dissident qui cū suo quale vocat i-

perfectionis domino possunt vsus modesti
ne dicamus modestorem frugaliter exercere
Concludam⁹ igit⁹ ad vniq⁹ solus stat⁹ reli-
giōis xpianae sub abbat⁹ xp̄o est status perfe-
ctionis sicut status est caritatis et salutis ex-
tra quem nec salus stat nec perfectio. Sunt
tamen in sua latitudine perfectionis vle mul-
te. Quedā plus qdam minus ad compendijū
appropinquantes. **E**tia Quid sibi blandissi-
tur ergo religionis professores et institutores
Theologus. existimant q̄ regule p̄ eos da-
re vel explicare duz sub quadam professione
et obligatione retinēnt suos professores quos
cōt vocabulo religiosos dicimus ipsi tunc in-
grediuntur statum non quidem perfectionis
ia⁹ habite vel exercende sed querende vel adi-
piscende. **E**tia. Ecce iam diuertuntur isti a
vera significatōne huius quod est vera per-
fectio cristiana dum farentur homines in re-
ligionis statu positos esse non ad huiusmodi
perfectionis exercitium quod certe premissis
repugnans est. Est enī cristianus oīs in statu
perfectionis exercende duz sibi vacat p̄ loco
et ip̄e:mo et hoc etia⁹ ex p̄missione seu voto
p̄missionis baptismalis custodiendo videlz

obedientiam castitatem et paupertatem fuit
vocationem suam. Et si non semper in actua
liberib[us] tñ in animi preparatōe habitu
atione iuxta partē nūc deducta ¶ Theolog⁹
Contendere non oportet de noīb⁹ rbi de re
constiterit. Rursus est amittenda h[abitu]mōi disce
ptatio super pfectōe statuū qm sapere videſ
pharisaicā gloriationēz p̄ qua compescenda
scripsit Apostolus suam profundissimāz ad
Romānos epistolā. Cōcludens salutem no
strā esse ex grā deīt nō gloriſt ante eū stulta
pſumptio oīs carnis. Porro qui de stat⁹ ſui
perfectione gloriſt recogīter q̄ nō in statu p
fectōis ſed perfecte viuere laudabile eſt. pen
ſet quoqz q̄ quāto gradus alioz tāto casus
grauior. Terreat etiam illud Augusti. Aristo
ſtico conforme verbo In heremo bene viue
re ſumma pfectio eſt. male aut ſumma dāna
tio. Et itersi ſicut inquit. Non facile inueni
meliores q̄b qui profecerūt i monasterio. Sic
nec eis q̄ illuc defecerūt reppi deteriores vtrz
vero plurib⁹ existentib⁹ in talibus statibus
quos vocāt ſic perfectionis contingat pſice
revel deficere nolo te curioſe iuſtigare neqz
temerarie iudicare nec ſupbā tu cōdemnādo
necc garrulā in diſputando fore. Or iā ūi mul

torum moribus proth dolorz cōuersationib⁹
magis q̄ in codicibus ⁊ disputatōibus quid
sit in his sentiendū inuenit et ibi in veritate
cōperitur et cōcludit apte religiōis hmōi fa-
cticīna nequaq̄ dare pfectiōnem sepe s; heu
freq̄nter cōtrariū illi⁹ qđ iten debat nō iñ sut
sed abutentia vicio vel eorū in proportiona-
tis morib⁹ vīte seu vīuenīt regulis se fortas-
sis altiorib⁹ id agentib⁹ seu causantib⁹. vñ ⁊
miserabiliter dilabuntur q̄ plures velut pre-
cipitati. ¶ Aia fiat mihi icōm consiliū tuū
qm̄ quides in oī statu cōtingit inueniri pfecti-
onis hoīes hñtes obedientiā / paupertatez ⁊ ca-
stitez in animi prōptitudine fm̄ quā in se-
culo dīci pñt obedientes ⁊ i matrimōio casti.
⁊ in maximis diuitijs pauges spū. Ec etiā ex
ide pducunt meditārib⁹ his medijs ad aug-
mentū ⁊ pfectiōnem caritatis supra multos
in religione in celibatu et i mendicitate vīuen-
tes. ¶ Theolog⁹. Recte dīcis si tamen solici-
te tibi p̄caueris ab erroribus Iouianis et as-
torū similiū detrahentiū pfectiōni cōsiliorū
euāgelicorū q̄ cōfundere nitebātur et redige-
re ad unā eq̄ilitatez seu ad paria merita. cōiu-
gū cū virginitate. esū carnisi cū abstinentia ⁊
sejunctio. obedientiā regularem cuz seculari li-

bertate. diuicias cū paupertate vñdicatiōe^z
licitam p̄pre insurie cū indulgentia et man-
suetudine & sic de aliis ¶ Aia. Abit q̄ ita de
suptam ut obseruatione de trahā cōsilliorū q̄
uis enim non obligens hominez ad suū obser-
uationem q̄ si sic iam non essent consilia sed
p̄cepta. nichilomin⁹ teneor̄ assentire q̄ discre-
ta consilia obseruatio ceteris parib⁹ est p̄fe-
ctior q̄ tñmodo p̄ceptorū. ¶ Theolog⁹. Do-
cte loqueris & dilecte de obseruantie cōsili-
orū dñi fungis q̄ sit discreta et addis ceteris
paribus. pōt nāq̄ fieri q̄ p̄bere alterā maxil-
iam percutienti aut dare palliū tollenti tun-
cā & ita de constimilib⁹ sic viciosū dñi percutti-
ens aut rapiens q̄ impunita: eز deterior fit &
in perniciem reipublice dissimilatio vergit.
Contingit iteruz q̄ homo non obseruans cō-
silia p̄ votum nec per actualem operis exhi-
bitionem habeat intensiorem et certiorem in
corde preparationem eadem conseruandi cō-
silia dum impletoris faciende sibi necessi-
tas vel utilitas incurrerit. Quis non dixe-
rit aurum plus valere q̄ plumbum. sed cete-
ris paribus intellige. Nam multum plum-
bum maioris est preci paucissimo euro. Sic
comparationes semper examina quoniam

vix aliter est quin cōperata habere se possint
ut excedentia et excessa. ¶ **Aia.** Concedo ita
esse sed nunqd pfectius est ista tria obedienti
am paupertatem & castitatem habere sub voto
sicut habent religiones quas Anselm^o noiat
facticinas quod facie videntur post institutiones
legis euāgelice ut ea quod consilio*sū* erāt fierent
sub precepto. homo quoqs subderet se perpetue
scrututi proptere eius cui seruire regnare est. Et
eius agi frenis sūma libertas est. **Cul^o** vñ
cula sunt alligatura salutaris. ac per hoc mu
tando statum suum de quadā secundū libertate
in iugū perpetuū subvoto. ¶ **Theolog^o.** Ha
bet hoc cōis docto*rū* sententia quod opus hō-
num factū cū voto circūstantiā accipit quod de
pro se meliorat ipsū. Et quod religio quod liber facti
cia cōsistit essentialiter i hoc triplici voto quod=
uis in regulis et institutiōnib^o aliis varia sitz
lata dominis maxime iuxta varietates priimi sub
deo principali sine pre intento. sortitur dent
quod quelibet talis religio nomen status ratiō-
ne tam pretacta immo & nomen status perfe
ctionis prom modernos. antiquis de hoc silen
tibus appellat. **Bia.** Quo pacto illud nomen
tam egregium & nobile plurimis qui sunt in
busmodi religionibus professi conuenire

potest quos esse nemo negat multum imperfectionis vel ex ignorantia vel ex naturali et morali innocentia seu simplicitate: vel ex certa malitia. ¶ Theologus. Rūsio tam sicut et obiectio p̄tracta est. Pro cui⁹ elucidatōe pleniori distinguit loquentes de pfectōe statu⁹ q̄ status est alius pfectōis nondū habite sed adipiscende. qm̄ in ipsa et per ipsum satagit p̄ficiens pfectōez acqrere. non q̄licq̄ mō: sed specialiter per tria vota cū ānēris regulis et institutis. ¶ Est inq̄unt ali⁹ status perfectionis ut tam habiter exercende i altos qualem dicitur esse statu⁹ prelationis. ad quez spectat alios et non solum seipso purgare il luminoare/ perficere. tanq̄ verarchici statum in ecclesia. ¶ Hia. Ecce sā approbare videtur hec distinctione illō causabatur de improprietate locutionis dū status perfectionis iste dicitur qui non ex se perfectos h̄z sed perfectenos. Ut deat nūc logic⁹ si sequatur iste est status perfectionis acqrēde: ergo est stat⁹ perfectionis. nūquid nō aptitus vocare fīscalavel via vel disciplina ad perfectionem acquirendam q̄ status perfectionis absolute? Simile videtur si quis diceret religiosus est in statu perpetue glorie. cum tamen nondum sit i

statu glorie adeptus: sed ad ipsissimam. ¶ Theologus. Molamus ut iam dictum est ubi de re constituerit contentio de uice seruire. propterea nec reputamus hic insistendum si statu curatorum debeat dici statu vel solu gradus ut concedatur gradus perfectionis exercende et non statu secundum istos qui dicunt non esse statu ineutorum obligatio perpetua. ¶ Aia. Si procedat hoc illis nonne sunt curanti suis ecclesiis semel suscep-
tis obligati non cedere non fugere tamquam veri pastores quemadmodum suis sunt assicti ma-
tores plati ¶ Theologus. Dicunt quod non hoc ex duplice signo elicuntur. primo quod per utrare reli-
gionem absque speciali pape dispensatione. Non sic episcopi. ¶ Secundo quod facultatem habent liberam resignandi vel permittendi que non conceditur episcopis nisi per papam. ¶ Aia. Diuersitas arguitur ex hac duplice radice eo quod ubi ma-
tus periculus ibi magis caute agendum iulle fuit. Eset autem matus periculus si fas esset episcopum suam ecclesias dimittere quam de curatis. ne chilominus est proportionalis obligatio iure diuino. curanti ad suam ecclesiam et prelatorum maiorum ad suas ecclesias cathedrales ita scilicet quod non utrius licet est absque rationabiliter causa se-
mel suscepitam deserere ecclesiam sed euidenter

or causa req̄ritur quod ubi mai⁹ vi dictū est immi-
neret periculū. Hinc est q̄ de prelatis papa
sibi retinuit cognitiones spālez nō ita decu-
ratis ¶ Theologus. Probabilis est ista r̄ni-
sio que cōsequenter infert curatos esse tā in
gradu q̄ in statu p̄fectionis exercende nō ita
de religiosis in quaētū p̄cise tales sunt et nō
ceteris presunt nec sūt sacerdotes nec clericī
Qui monachus p̄prie dī a monos qđ eīt vñ⁹
et archos tristia dolens seu plāgens q̄si solus
et vnicus seu segregatus manens ad deplan-
genda sua aliorumq; peccata ut ait iuriste
¶ Aia. Quo mō precor igit̄ pōt aliqs curat⁹
deserendo statū p̄fectionis maiors ad sta-
tum minorem vltro descendere ut fiat mona-
chus. ¶ Theologus. Dicit̄ aliqui q̄ hoc nō
potest nisi rationabilis causa subsit. Luius
cause cognitiones papa relinqt ipsorum cōsci-
entias. Et aut̄e rationabilis causa si curat⁹
se v̄det esse scādalū in populo suo Si penit⁹
ineptū insufficientem et ignarū p suscep̄ire
giminiis officio. q̄ cause sufficiētes sūt etiāz
in ep̄is et a papā vel spontanevel inuiti trās-
ferantur.. ¶ Aia. Adouet ex aduerso nonul-
los ista que fū trāslatio de mōachis in ep̄os
Aduersat̄ inquisit talis assūptio duplīci vos

to sc̄ obedientie et pauperitatis. Quoniam et
diuitias h̄z sine pfectio[n]is diminutione p[ro]ut
ab eis cōcedit. et a suis abbatibus cū regu-
laribus disciplinis absoluūt. ¶ Theologus.
Respondent h[ab]itantes sed diuitias habere i[us] ex o-
nō proprietate possessionis sed in officiū dī-
spensatiōis dant exemplū i[us] matrimonio q[uod]
datū est primo hoī in officiū propagatiōis nō
in remediu libidinis ut modo datur aliquibus
hac sola de causa. Cū eos esse cōstet non ydo-
neos ad plificādū. Sic inquit diuitie reti-
nentur a quibusdam videlicet secularib⁹ p[er]
solo sui solacio nō in officiū s̄ ecōuerso est in
prelatis monachis qui diuitias quibus ante
renunciauerāt nō amplectitur i[us] prelatura pro
solariso p[ri]mo magisq[ue] ante s̄ ad dispensati-
onis obsequiosū in paupes officiū ¶ H[ab]ia De-
super est inspecto[r] deus qui nouit intentio-
nes cordis aliter in plurib⁹ se h[ab]re qui et dixit
operib⁹ credit. ¶ Theolog⁹. Loqmur hic
nō quales sint sed quales esse debeat mona-
chi dum ad platuras assumuntur seculares.
Qui p[er]terea non absoluūt ab obedientia
s̄ mutant eā utiq[ue] suo sumo p[ot]ifici q[ui]tū p[ro]
or vita regularis videtur nō posse cu[m] prelati-
onis officiū executōe bene seruari. ¶ Anima.

Confirmant hec ea q̄ super scolaris̄ obedien-
tia differueristi. Sed nūquid supesse in his dif-
ficultas maior vides ex parte religiosorū men-
dicantū qui tā vtiqz nequnt vere dici men-
dicantes cū eis rōne epar⁹ suppetat ius ple-
nū diuinū. naſale et positiuū recipiendi tem-
poralit⁹ a subdīstis. ita vt ipst̄ iā nō solo titulo
naturalis necessitat⁹ accipiat necessaria ipsa
līa. Quis titulus pprile solus reddit mendicā-
tez esse ſimul et dici. Alioquin reges gentiūz
oīs homo generalif aliquid accipiens ab al-
tero qui dat ſponte dici poſſent mendicare.

Theologus. Dicerent quidā mendicitez
tdcirco remanere quia titulo poffefforū renū-
ciant z solo quo contenti ſunt titulo pauper-
tatis aut naturalis necessitat⁹ perunt gratis
nec vrgent ſi neget nec titulo turis diuini vel
naturalis ipellūt z hoc pro cauſa ſua ſz th de
pauperibus curāt/certāt/et diſceptāt. **A**ia
ſateor ita vel dici vel ſingi poſſe ſed veritas
nec illudiſ nec caſſat. **T**heolog⁹. Sic vo-
lunt xp̄m diſcere fuiffe mendicū nō quin eſſet
dñs vniuersorū. Quid enī veri⁹. ſz abdicauit
a ſe et ſi nō dñium tñ vſum dominiij. Sic vo-
luerit aliqui nedū monachos nedū clericos
ſz prelatos oīns etiā papā z cardinales debe-

re pauperes esse vel mendicos exemplo xpi
magistri sui. Dicunt alij non tamen intemperate ut
illiloquentes & ecclesiastici seculares & si non
mendicent viuunt saitem de elemosinis quasi
sczpure gratis collatis suscipiendo non ope
rari digni cibo suo quibus in utique pro se et ali
is deseruient.

¶ Anima.

¶ Abitcam⁹ interī hāc mendicitatis mate
riā q̄ quot difficultates et abages attulerit p̄
serti in regula fratrum minorum q̄ etiā p̄cipatio
nem assumūt in p̄prio et in cōt ut multitudo
decretalium extravagantium nūc illaz nūc istaz
maxie ipse Johāts. 22 satis insinuat. Inveuert
tur oratione noster ad initium qđ erat inqre
re sup cordis totalitate seu p̄fectiōe ubi q̄stio
surgit scitu digna. s. Sic conteneretur pro sua p̄
fectione seruanda illud sp̄ agere quod reputa
uerit deo fore placentius meriti maioris.

¶ Theolog⁹. Resoluisti hec q̄stio tua sub ge
neralioribus termis. Si p̄positis alicui duo
bus bonis incompossibilib⁹ teneat sp̄ eligere
quod melius est. ¶ Hia placet resolutio. p̄se
quere quid sit in ea veritatio. ¶ Theologus.
Fuerūt aliqui dicentes maius bonū dñi pro
ponitur voluntati semper amplius monere
nec posse voluntatem in electionez boni mino

ris tūc ferri. Altoquin data esset inqunt facul-
tas libertatis i malū volitatis. Quidam. Scis
per articuli parisiē. hoc esse dānatum. At-
tamen qd ad rationes talū respondendū sic
elucida. Hā ppositis duob⁹ disparibus bo-
nis in bonitate se differenter sīm matus e mi-
nus habentib⁹ semper minus bonus compa-
ratū maiori habet rationem mali. voluntas
aut̄ nunq̄ ferri potest in apparenſ malū secū-
dū. Diony. et Arist. quia nemo ad malū aspi-
ciens operat. Fortiter opponiſ sed utrū
qz dissoluitur si profunde aspiciatur natura
liberū arbitrii quod est facultas rationis et vo-
luntatis sive liberum de ratione iudicium. Ce-
terum nimirū creature non rationales ferun-
tur in finem suum ex predeterminatione su-
perioris cause regentis nec habent in sua po-
testate motus oppositos tendendi in suos fi-
nes sed uno modo quelibet species operat ut
trido quelibet facit nidsū sū part modo si-
cut et apis fauos. Sic aranea telas sic formi-
ca colligit blada. At vero qr̄ creatura ratio-
nalis percipit p insitam et connatam rationes
diuersos modos ad eundem finem venien-
dit nec ad unam limitatur facultatem. Habet
hoc vel isto medio ut: hoc autem non est in

malum sed grande plus legi voluntatis q̄
vis contingat eo abiit. **A**ia nonne salubrit
us esset humane creature q̄ instar animalium liga
retur ad unū consecutionis finis sui modum
q̄ per ipsum sic nec peccaret nec a suo fine de
ficeret nonne preterea sic idemus in sublimis
oribus creaturis que perfectiores inter eas
sunt que sub paucioribus montib⁹ finez sunt
consequuntur. **Sest qui nullo agit vel agitur motu. **C**ur igit
nō erit sic in inferioribus creaturis et in homi
nibus sicut in angelis. **T**heolog⁹. Colun
tas optima sapientissimi et inordina tissimi
primi conditoris in hominibus tollerter est atten
denda. Quorum duplex est status post primum
innocentie depeditum. viiius via: altius patrie ve
ruz itaq̄ erit illud in patria qđ arguis de mo
tū quadā vnitate quemadmodū nūc exem
plificas in angel⁹. Sed in via que data est ad
merendum voluit hominibus altissimus hāc da
re facultatem ut relinqueret eos in manu p̄si
lii fut. Alloquin necessitas limitata quaz lau
dem qđ meritus qđ premium reportaret huc
accedat gracie donū patrum omnibus nō reti
nentib⁹ qđ diuino quodamz vniaco ac inptur
babili ductu pmouet ad ultimū finez nūm**

non minus q̄ grauitas deorsum aut levitas
sursum. ¶ Aia. Superest prior mea obiectio
q̄ minus bonū respectu matoris incōpossibi
līs habet ratiōe mali. ¶ Theolog⁹. Adhēsi
ni satis sed nequeūt oīa simul dīci. Concedo
igitur in prīmis q̄ volūtas non potest ferri
in malū sub ratiōne mali cū bonū vel appa
rens bonū sit pprīum eius obiectū qñ etiam
minus bonū matoris collatī incōpossibili po
test sub hac precīsa collationis ratione ratio
nem habere mali et ita nec poterit ut sic acce
ptari. Utēuntū habet hic duplex euāstionis
seu remediij vīa. Prīma 3 dicim⁹ facultatem
suspenſiūā quasi mediā inter velle et noīle in
ter fugā et persecutōnez inter acceptatione z
et refutationem. Latus facultatis suspenſiue
tanta vīc⁹ est in via q̄ ppositis quibuscūq̄
obiectis bonis aut malis circa vltimū finem
imo secūdum plurimos ipso fine vltimo p
posito poterit se voluntas tenere in suspenſo
vt neutrū acceptet vel refutet s̄ se figat qua
si cum ratione plus deliberatur nec oportet
hic querere quomodo hoc possit si rī qm̄ na
tura voluntatis sic a primo cōditore dorata
est super agentia naturaliā nō rapiatur seu
compellatur inox irruere sed se sīstere phas

habeat ac perinde spaciū deliberationis ne
fallat sibi p̄cessum est. Hec est altera provisio
nis errorib⁹ et vitijs cōsultor exercitatio pru
dencie. Nichil quippe obest amplius q̄ pre-
cipitatio rationem nec consulens neq; consu
lenti morem gerens. ¶ **Anima.** Tideo iuxta
vitam hāc non oportere ut duobus bonis in e
qualibus propositis et incompossibilibus vo
luntas necessario velit magis bonū quia po
test nichil eligere. Sed si debeat alterum ac
ceptare remanet obiectio q̄ eligit matus bo
num. ¶ **Theologus.** Non oportet ut eli
git q; nec oportet ut confirat adiuvicem illa
duo bona sed fertur ulro in obiectum suum
quod in se bonum est et ut tale presentatur si
bi. Et si perges inquirere quare deserat ma
tus bonum. Respondeo quoniam sola volū
tas est sibi semper sufficiens cur illud est suf
ficiens causavelratio q̄ id eligit et id nō. nec
exterior alia ratio querenda est cur istud vo
cant aliqui experientiam proprie libertatio
vel usum eius: ut si queratur a volūtate cur
tra factis ture respondeat ad satiricū in feni
nas. Sic volo: sic iubeo: sic pro ratione volū
tas. Et vtiq; nullum possumus in diuinavō
luntate respectu causatarum rerum hoc vel

istò tempore vel gradu vel specie. Cur aliud
inuenire. Sed nec apud grāmaticos in pluri-
bus impositionibus terminorū aliter dicunt
q̄ sic placuit impositori q̄uis inquisitio cau-
sarum p̄pinq̄uarum nō frustra sit ad cogniti-
onem nobis diuinorum qui primā et suffici-
entez non sufficienter possumus intueri qua-
plene cognita nichil incitum inqueretur.
¶ **Aia.** Transt nunc ad formā p̄posite dubi-
tationis aperiendo nunquid volūtas possit
sed quid agere teneat. ¶ **Theologus.** Tene-
bitur aliquādo mīnus bonum preponere vel
acceptare dū est alteri maiori incōpossibile.
Et hoc dū mīnus bonū cadit sub precepto z
maius est sub solo p̄silio. ¶ **Aia.** Fatoz hoc
Sed ponam⁹ amboz̄ quodlibet cadere sub
p̄cepto nō quidem simul qm̄ implicaret cuz̄
ponant incompossibilita sed sub distinctione
qua teneat iste vel vñū vel alterum de duob⁹
acceptare nūquid peccabit eligendo mīnus
bonum spreto maiori. ¶ **Theolog⁹.** Pendet
responsio ex cōsideratione libertatis iam ex-
positae scđm quam potest abbreviatio verbo
dici q̄ Sufficit eligere mīnus bonū non qui-
dem sub ea ratione qua est mīnus bonū sed
qz bonum et qz sub distinctione et non absos-

Iuste preceptū. ¶ **A**nima. Reddas oīo perspī
cuām hanc cōclusionem que si non concedat
nescio quis hominū viatorum tutus sit quin
teneatur illud semp agere quod melius inspe
xerit hoc vero si quis cōplete aut implere va
leat circūdatus tot infirmitatibus non satis
inspicio. Rursus ex aduerso militat doctorū
magine reputatiōis assertioꝝ in proficiendo
regimētib⁹ aiarum quem teneatur placus
eligere meliorē. Abilitat et illud quod nol
le fieri pfectum iam cōtemnere est: iam regre
di est: iam languere est: circa precepta dei. Ja
q; non ex toto corde: ex tota mente: ex tota a
nimā: ex omni fortitudine: ex omnibus viribus di
ligere deū. Qm̄ maiorib⁹ omissis dat homo
se minorib⁹. ¶ **T**heologus. Patenter ad
verūlibet arguis stat nichilominus veritas i
robore suo cuius ignorātia scrupulos offert
inxtractabiles cōscientijs volentibus ambu
lare in via deū vel in spem temerariam vel
in timorem irrationabilem dilabunt. ¶ **A**n
ima. Tuum igitur erit palam facere veritatem
hanc precipue per manudictiones exemplo
rum morales et grossas prout exigit hec ma
teria. ¶ **T**heologus. Fiat. Constitu
mus mentis oculos in religionibus ap-

probatis nec lapsis ut Cartusieni. et celestino
rum hodie enim agit. celebritas petri celestini.
Sic prior habens sub se. 4 fratres Petrum
Paulum. Andream. Jacobum. dicit eis conuoca-
tis. Ecce quattuor sunt officia pro conuentu tel-
tioso splenda. unum continuatio divini seruitur
vel divini operis in ecclesia Secundum est min-
istratio ciborum et aliorum fratribus necessariorum
Tertium est librorum scriptura quibus fratres in-
formantur. Quartus speculatio divisorum. exem-
pli parte sicut necessarioz ministracionez huius
martha Dicet prior Electiones cuius liber ho-
rum officiorum committit cuilibet vestruz op-
us voluntatis meae consilii mei foret et ma-
gis inclinatus essem intigere tibi petro pri-
mum tibi paulo secundum. tibi andree tertiu-
m. tibi Jacobo quartum. Ac vero pro nunc
magis placet vobis ad vos verbo christi ad illum
euangelicuz cecum. Quid vis faciam tibi. ¶ Aia
Recipio casum et quidelicere velis expecto
aut de plurimis. ¶ Theologus. Tolo sane pri-
nus elicere quilibet premissorum liber est ac
ceptare unum de quattuor ubi licet prior indi-
cauerit melius fieri unum per alterum non agendo
sed consulendo. ¶ Aia. Perge consequitur
Theologus. Pergo dicens quod inter opera

quattuor posita non dubsum quin unum sit
de se et in genere suo melius quam alterum. Nichil
minus dicit nemo arbitror peccare petrus si
voluerit in isto quod secundo loco sit tertio pro-
positu est exerceri. ¶ Hia de aliud elucidationis
exemplu. ¶ Theologus Sit homo mul-
tas adeo gratias habens unam predicationis popularis.
Alteram lectionis doctrinalis unam inquisicio-
nes nouarii veritatum per confutandis hereticis.
Aliis quoque solitante queris ad vacandum sibi
contemplandusque celestia. Constat quamlibet
istarum gratiarum talentum fore a deo commissum
Constat preterea non posse simul utrumque talen-
tum huiusmodi ex equo distribui. Remaneat
igit optio possidenti quaque gratia ex eque vacua
sit eligere velit excepto distinxat urgentis ne-
cessitatis articulo. Quo casu vel simili tam non
esset duorum bonorum dissimilitudine in compo-
sibilium electio libera sed ad unum similitudo
certa. ¶ Hia. Respicimus exempla priora pri-
mum. dic exemplum respiciens hominem ad seip-
sum. ¶ Theologus. Querunt doctores si debeat
homo semper conteri de peccatis. Ridentque
inter cetera multa quod dolorosa contumatio qua-
doque posset obesse melioribus exercitiis quo
casu posset omitti continuatio sua. Sic dico

retur de compassione ad proximi calamitas-
tes quoniam subemur flere cum flentibus. Nichil
minus omitti potest hec cōpassio vel recogni-
tio pro bonis aliis Dicere similiter super in-
numeris Altoquin nunquam esset finis. nūc cō-
sultum certū nūc exercitiū stabile circa qd= =
cunqz nisi conclusio teneret cōformis ei que
dicta est. Sufficere potest hoī deum querenti
deū toto corde diligentia ea studuerit simple-
re q̄ sibi precepta sūt. Juxta illud. Si vis ad
vitā ingredi serua mandata. ¶ Aia. Quid est
igit q̄ sup instinctib⁹ tot et tāta scripta sūt ut
sequatur homo meliora q̄ inspirat et de⁹ nec
langueat ut iam de gregorio scriptum diceba-
tur circa communia precepta sed attendat q̄
sit veluntas dei nō tantummodo bona sed be-
neplacens et perfecta. Sit deniqz spiritualis
discernens inter omnem ditem. ¶ Theolog⁹.
Abeditatus sum plurima per annos pluri-
mos super instinctiōibus hīmō si posset fie-
ri stabilit̄ relatio cordis nostri. tandem nō in-
uenio regulā certiorem et fideliores q̄ dei le-
gem. Juxta illud psal. Cōsiliū meū iustifica-
tiones tue quib⁹. s. semel locut⁹ est secundo
nō idipsum repetit. Scribit autem ppheta ter-
ribilez de sequib⁹ cor suis sententiā. Dismisit

Inquisens eos secundum desideria cordis eorum. Ibunt in ad iuventionibus suis. Guit iste qui crebro commonitus ut crederet amicorum consortio. Hinc debat ut ipse se velle timo et et debere hoc facere. Haec quis est ad errandum perdiutorum qui spredo aliorum consilio fidit suo Substigebat fac igitur hoc illud quale consilimus Subsistebat ille inquisens si sub pena peccati mortalis id sibi agendum consulerent quo casu nollet obnisi sed eniti et complere. Si vero decentiam quādam ipsi vel rebus accommodaz dūtaret intenderent suadere dicebat hoc remanere in arbitrio suo quod non tenemur sp in oīb⁹ meliora plecti. **Aia.** Nout quez intelligi das silentio vellem dares suitalis respōst ratione. **Theologus.** Est incomprehensibilis huius diuersitas complectionis vel conditionibus ne dum in pluribus horib⁹ sed in uno eodemque diuersis non dicam annis non mensibus non ebdomadis sed dieb⁹ horis et momentis. Rotum est insuper illud Aristoteles delectatio in operatione tenet et auget illam. Et metrum vulgatum habet: quod natura negat nemo faciliter audet. Et quoniam consuetudo est altera natura. Hinc suadet ut quas quisque nouit et in qua nutritus est exer

ceat artes et sit contentus sorte sua. **C**ur nō po-
terit homo pscius cōditionēz inclinatioñē pro-
prie pro tempore vel cōsuetudine dare le rali
qđ opač delectabiliter exercitio estā si videat
humilius statu suo noctamen obseruato tu-
giter qđ preceptua dñi voluntas fiat aut cam-
dum apparuerit implere paratus sit dicens
ex sententia illud dñice orationis fiat voluntas
tua **E**sia. **R**emanet adhuc post omnia
prior allegatio qđ nō fieri pfectum est pecca-
tum qđ tā nō ex toto corde diligēt de⁹. **T**he-
ologus **I**mmo vero dicit: ut tales qđ hoc es-
se velle fieri perfectum et ex toto corde diligē-
re deum dum cauenit in primis offendere cri-
minaliter eum dum preterea suscipiunt cū gra-
tiarū actione grām bonitatis suz que nō iuit
eos obligare vt semp illud agere tenerentur
qđ esset in se melius: sed acceptat de pauper-
tacula nostra mui⁹ qualiscūqz obsequij nec
quoqz postremo sic languent circa pcepta qđ
sibi suscipiunt implenca quin illa strenue vī-
gtanter integre z quasi supererogantē stu-
deant exercere. **S**intqz in illo statu patien-
tes atqz longanimes non vt **L**ayn vagi post
altem statu oblectationes non profugia fa-
ciet tribulacionū quās suus secundū status af-

fert. Scientes nullum proorsus esse viatoris statum quem non circūstent aduersitates plu rime ppter ea nō q̄rāt ob aduersitates sui sta tus mori alius vel alius fieri trāsitū: s̄ p̄stent patientia vicens eas cū illa securitate pscie q̄ indicat esse statū suū cū salute alioquin fate or statī vel mutēdus esset vel corrīgend⁹ vel deserend⁹. Nos aut̄ loqmur ptra eos q̄ volūt in oībus scire quid meli⁹ est q̄si nō sanis sit in christiāo si se sciat i statu salutis esse neq̄ tū ad sublimiora quandoq; progredi prohibe mus. Sed neq; ad hoc semper tenet sentimus nec semper expedire pronunciamus. Et hoc maxime propter instabilitatis detri mentū quo fit vt mīora tenere fortiter sepe sit cōsulti⁹ q̄ assidua vacillatiōe ad prupta nīti doceāt nos supraposita exempla. Petr⁹ eliz gens inseq seruitiū ecclesiasticū cōtinuabit illud nīhīl aliud attendens qđ nouerit sociis ipositiū. Paulus ita ministrabit temporalia ut nō necesse habeat cōquert spūalib⁹ inten dens. Andreas industria fidelit scribit libros alius pfuturos Jacobus qq; ita se deuotioni dabit. Ita in celis studebit cōuersari q̄ alii in occupatione positis grām auxiliū & glo riam valeat pmereri. Recte sicut in uno cer

pore vero laudat membrum si rite fecerit officium deputatum. Quāvis apparet altero vīliū vituperatur aut si p̄poscere velit altenū. Licet honorabilis officiū precipere sit in corpore mystico divisiones gratiarū esse cōmemorat plurimē ap̄l's. Potest ille predicare similiter ita potest libere cōtemplari potest in hoīe manus vīce pedum qñq; corpus sustentare nemo tamen ob hoc diceret manū debere passim se ambulationis tradere. ¶ Hia Sentio esse monita multa qz profunde recogitas q centralis p̄strialis finalisq; reductio est i via dei preceteris omnibus veraciter agnoscere qd iubeat deus. Sit iste sumus abbas noster sit noster pater nos oues simplices pa scue eius. Altoquin quantumcunq; sit zelus ardens et feruidus ipse tanq; scientia carens precepit ad ruinam. ¶ Theologus. Propter ea beatus vir qui in lege dñi meditatur die ac nocte ut sciat qd subendo phibendoq; velit deus Nam per consilium ligatur nemo q nisi raro fiat ut hoīes p̄cepta strenue cōplete quin quodāmodo supererogent et misceant consilium. vide q qui diligit deū exempli grā sub q̄tuor gradib⁹ posset implere preceptū sub uno gradu vel duobus. facit igitur ampli

us q̄ necessitatem fuerat ad salutem. qd superoga-
tionem; cōsiliū possum⁹ inoīare. Edde multos
esse q̄ perfectiorib⁹ opib⁹ intendentes mīn⁹
incōparabiliter acq̄sierūt de pfectione diles-
ctionis dei q̄ in sua. ppria vel electōe vel vo-
calōe permanentes in ipfectorib⁹. Fuit apd s-
tbenas qdā magnus ciuis cui qst p cōrume
Ita pmissa est emundatio platearum ciuitatis
Suscipio libens inqt et talem operā daboūt
ipsa ciuitas sit mūda. qd̄ sic impleri p eū cōrit
git ut officiū p̄i⁹ vilissimū glorioſi⁹ puteret
Dixit vn⁹ ex prudentib⁹ nře etatis dū fieret
collatio sup officiis vel artibus vel scientiis.
Quisq̄s i sua arte sic eribet se ut excellat: iste
laudādus est iste suscipiend⁹ iste diligendus
Cilia. Superest adhuc scrupulus vehemens
ortū hñs ex p̄dictis q̄ viden⁹ afferere nullum
esse cōsiliū vel querendū vel dandū nisi de p-
ceptis. Quod dicere. qd̄ est nisi p̄silioꝝ prero-
gatiua penit⁹ annullare diuīsio quoq; homie
in latitudine p̄ceptioꝝ. **C**heolog⁹. Si data
esseret cuilibet hoī tanta cognitio diuīnoꝝ pre-
ceptorū tātaq; ad illoꝝ impletioneꝝ dilatio
quāta req̄rit et sufficit ad finem beatitudinis ac
quirendis nō esset opus ap̄liori consilio Hec
sententia fatis patet cuilibet. hoc fac et vnes

Verum longe aliter est hinc religiones parti-
culares sub cristi religioē generali & de se suf-
ficienți. superaddite multiplicateq; sunt hic
quotidie noua vel incipientiū in via dei vel
in ea proficientium consilia. hinc porro tam
multiplex apud plurimos cōquisitio partim
verax partim fallax et septus sup diuisione
talenti cōmissi quale sibi quisq; persuadet le-
uitibus ex causis esse datuz. Sit illud talentū
scientia conquista. sit eloquaſta in huma-
nis rebus. sit animaruz regendarū ars. sit ze-
lus earū hinc appetitus ille ne dīcā ambitio
prelaturaꝝ magisteriorū officiorum & predi-
cationis ad populū que sepissime utinā non
reuelaret caro et sanguis. Deniq; religionuz
ingressus et p̄fessio miscet aliquādo ecclī pul-
uerem saltem si nō lutū densum sustentatio-
nes habende v̄te agende q̄ete carnaliter oci-
ose et laute. Et sic sepe nō spiritū in mansib;
prelati ponitur aut recipit sed caro. ¶ Hīma.
Negare nequeo: sicut et nō dolere non valeo
cōmunem nostrā miseriaꝝ que vt frequenter
incedit nō recte nec nō maculato calle. Sed
nōne verum est Apostoli dictū. Qui episco-
patus desiderat bonū opus desiderat. Quod
dictū cōprehendit in se primatus quemlibet

aliorū regis. **Theologus.** Erabis ad
materiā diu multumq; a nobis alias venti-
latam. Sed hoc vnsū referre placet ad p̄sens
veluti cōclusiū p̄ apostolicā verbū. Si po-
tes liber fieri magis vtere. Scio q̄ oīs prela-
tio seu dñatio est verissime seruit⁹. Unde nec
frustra nec fīcte nec mendose dicit se summus
pōtīfex seruū servorū dei tanq; habens om-
nes hoīes impositos super caput suū reddi-
turus de oībus rationem. Si considerat igit̄
vehementer et acriter hō q̄ nichil de se possit
humana quilibet industria p̄ salute / p̄ corre-
ctione / p̄ eruditione hominū. Ita ut vbi plus
alii p̄ficere creditur ibidem non prodesse
nō solū sed et sepe obesse se reperiet: qz puer-
si difficile corriguntur et stultorū infinitus est
numerus. Abtrabit p̄fecto stoliditatem hu-
mane p̄sumptionis nō expectantis vt vocet
cum tamen nec vocari satis esset nisi simul et
cogeretur. Quo pacto als coget p̄fecto per
auctoritatem vel legem vel p̄ceptū dei reue-
lantis vel prelati mittentis vrgentis et com-
pellentis aut p̄ articuli in evitabili necessi-
tatis. Sz forte allegabis Gregorij in Ome-
lijs. nemo est qui veraciter dicere possit La-
lentum minime accepti nō est vnde rationem

reddere cogar. **D**e equissime quo^t homi-
num temerarios ausus hec consideratio mi-
nus intellecta se felliit quo^t insultationes ina-
mores et mortales proximorum reprobationes indu-
xit. **E**cclis est vealdensium secta cum suis com-
plicibus in numeris aduersus quos oportuit de-
cretales condere ne quos auctoritate propria presu-
meret predicare quod etiam ad ceteros actum verar-
chicos extendit immo nec fraterna correctio se-
cure fidet potest nisi multo discretoris sale codi-
ta sit. **A**la. Quia ergo poterit diuinum
preceptum impleri. Dilige proximum tuum sicut te-
ipsum. **C**ui consonet illud sapientis. Ad dauit
deus vinculique de proximo suo. Denique de elemo-
syna non tam corporaliter quam spiritualiter largen-
da. Et quod male dominus qui frumentum abscondit in
populo nam sapientia abscondita et thesaurus
inuisus quam utilitas in utrisque. Et seruus piger
non quod dissipauit sed quod in sudario pecuniam ser-
uauit domini severissime damnatur est. **T**heologus
Abonent ista dum allegant. hindum est idcirco
super talibus consilium ut scire valeat homo quid
agendum. Agendum non intelligo per solam sup-
errogationem consilii sed necessitate precepit.
Consurgit autem preceptum altero tristis modoru^m
quod sciungim vel a deo reuelate vel prelato legi

tie subente vel virginete necessitate. Addam⁹
quartum si facta est obligatio vtronea volū-
tate. Que vero sit necessitas virginis determi-
nari nō potest nisi prout sapientis iudicabit quis
collatio de obligatōe ad elemosynā corpora-
lem satis approximet ad inuentiendū obliga-
tōe elemosyne spiritualē. Tu q̄ times de abīcō
siōe talentis q̄ dū tibi vacas dicas ut qd p̄dictio
hec exerce potissimū tuī cordis talentum fac
oībus de illo seruitū sit in eo pegrinatio sua
sit predicatione. sit p̄ monistro. sit elemosyne di-
stributio. sit illud misericordia hospitale oīz. Quo
pacto et hoc respectu dices orādo p̄ quolibz
et in qualibz p̄ primo aduersitate p̄ eorū eru-
ditione. directione. castigatione. patientia. co-
solatione. cibo. potu. veste. sanitate. et ceteris
humane conditionis necessitatib⁹. dices inq̄
orādo pro huiusmodi scire dignetur. Pater
noster qui est in celis. pater oīm nřm deus et
dñs nř et velit desideriū paup̄tis suū metuendi-
gnū p̄ctoris p̄ oībus talibus fratrib⁹ meis ex-
audire. audiat qđ peto auris sua paterna p̄ie
parationez cordis eoz oīm et singulorū puc-
culq̄ ipso rū nouerit p̄desse ad salutē. ¶ Hia
Quantū potest colligere atentio mea expre-
missis oībus circa perfectionez cordis in dei

dislectione conquisitis. Primum et principalissimum est semper oculum cordis habere prout sapiens fuisse ad ista que precipit deus. Et etiam vero omnia tanquam sanua quedam accessoria reputare nisi pro quanto sicut vel voto proprio vel insinuato superioris precepto non ita tamen accipiamus quasi velamen malitie libertatem in distinctionum latitudine preceptorum. Sed bona et equa fide studeamus deo servire in sanctitate et iustitia coram ipso omnibus diebus nostris nec ita periculis amemus ut pereamur in ipso. Theologus. Recte colligis vere sentis hoc fac ut diligere deum ex toto corde perfectoque cognoscatis. Amen.

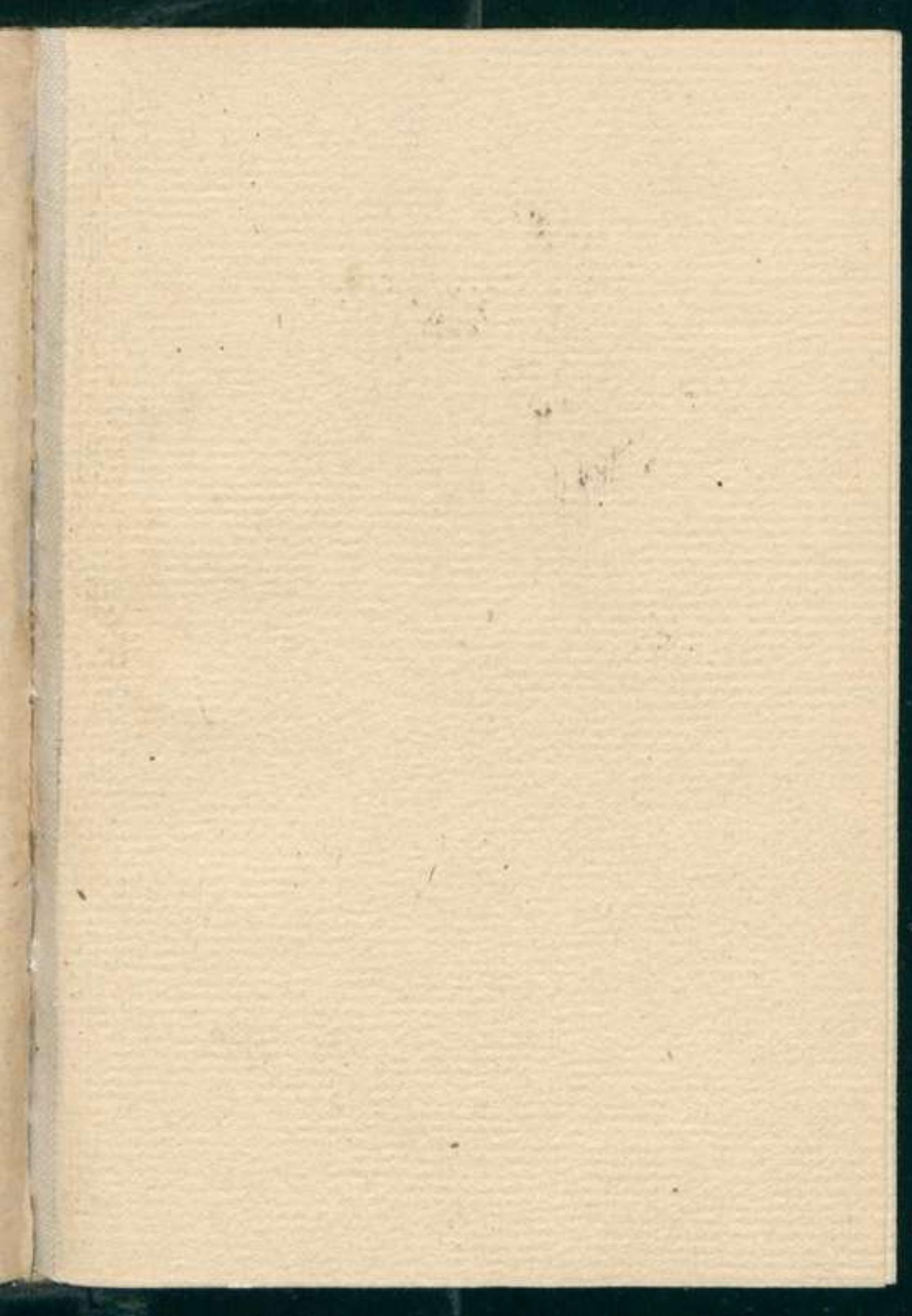
¶ Finis. Laus deo.

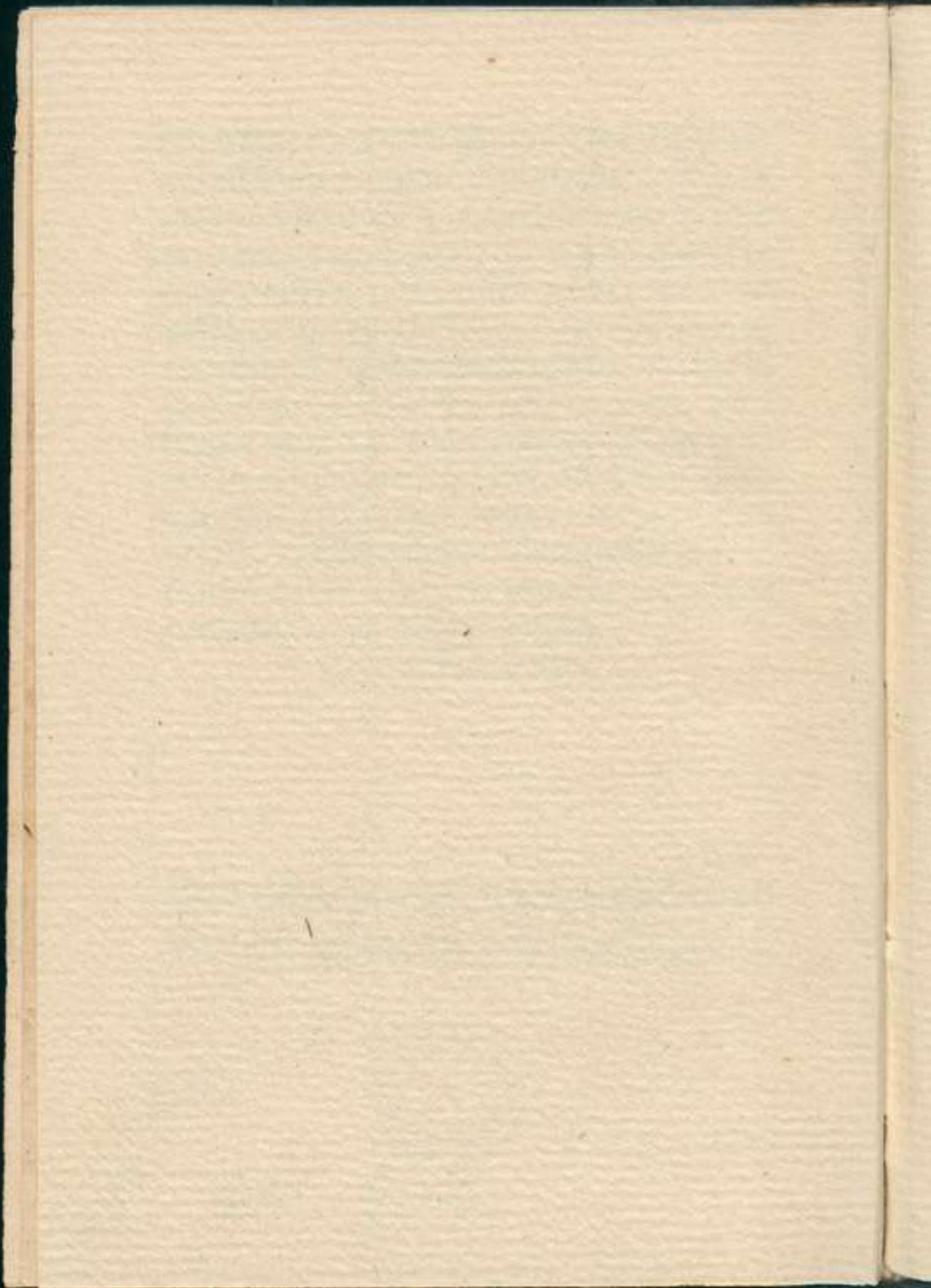
Dentales reperiuntur prope collegium
Remese, ad intersignium diui stephani.

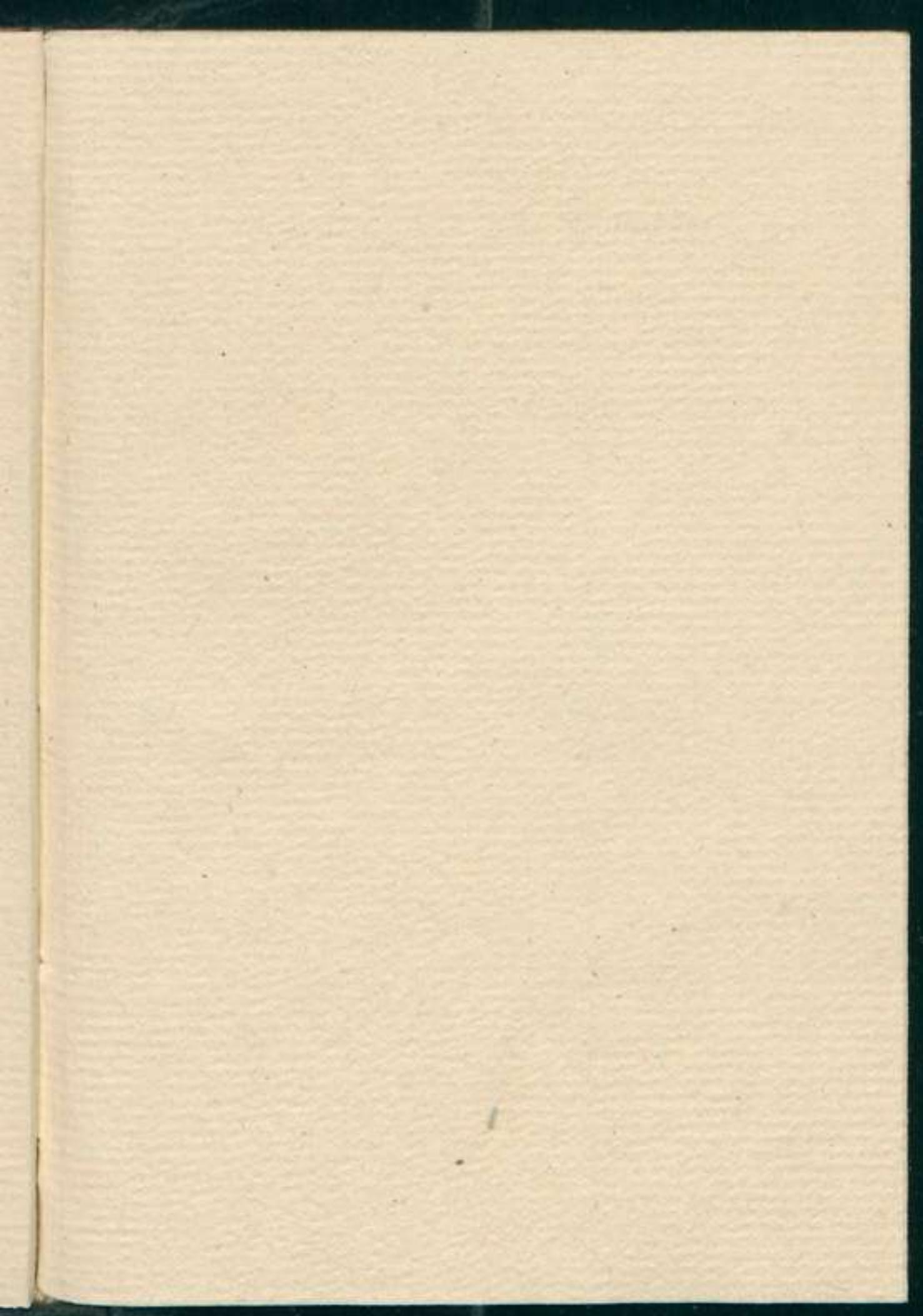

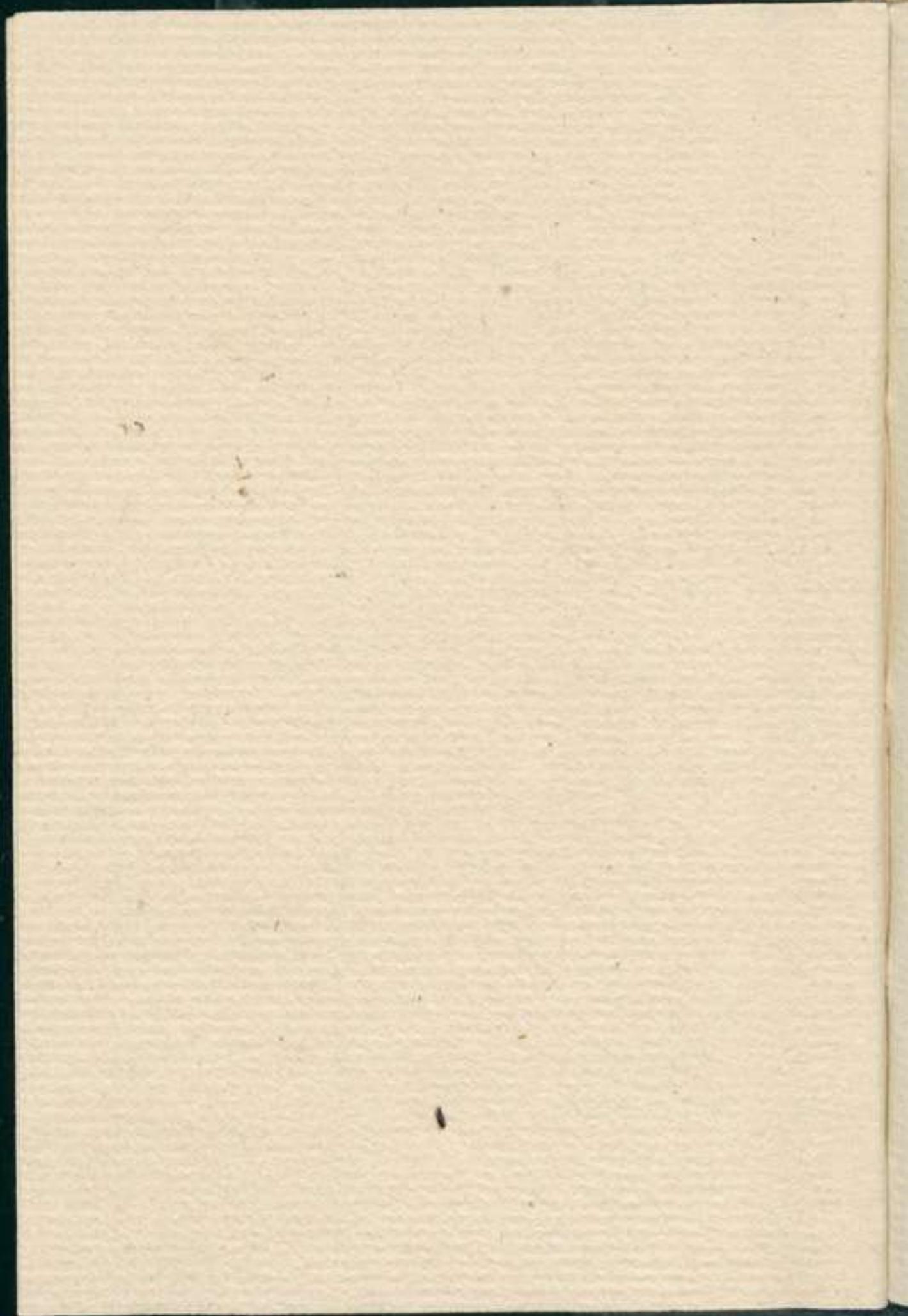
R. 44. 904

Inc. 44-120

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001959162

BIBLIOTECA CENTRAL

R.44904

Inc.44-12°

